

GAZETA KUJAWSKA

Rok II

Włocławek czwartek 4 września 1947

224 (523)

Po wyborach na Węgrzech Komuniści otrzymali najwięcej głosów Zdecydowane zwycięstwo partii demokratycznych

BUDAPESZT, 3. 9. — Według przewidywanych obliczeń, w czasie niedzielnych wyborów na Węgrzech udział w głosowaniu wzięło 4.996.161, czyli 93 proc. wszystkich wyborców. Koalicja rządowa, w skład której wchodziła komunistyczna, drobni rolnicy, socjal-demokraci i członkowie narodowej partii ludowej, otrzymała 3.007.022 głosy, czyli nieco więcej niż 60 proc. Komuniści zdobyli jedną piątą wszystkich głosów, tworząc obecnie największą partię na Węgrzech. Drugie miejsce zajęła opozycyjna partia ludowa.

Na poszczególne partie padły następujące ilości głosów: partia ko-

munistyczna — 1.082.592, partia drobnych rolników — 757.082, partia socjal-demokratyczna — 732.178, narodowa partia ludowa — 435.170.

Spółród partii opozycyjnych na pierwsze miejsce wysunęła się demokratyczna partia ludowa, uzyskując 805.450 głosów. Po niej idą „niezależni” — 718.193, niezależni demokraci — 256.396, radykałowie — 93.273, chrześcijańska unia kobiet — 67.792 i obywatelska partia demokratyczna — 48.055.

BUDAPESZT, 3. 9. — Według obliczeń obserwatorów, komuniści otrzymają w nowym parlamencie 93 mandaty, partia drobnych rolników — 65, partia socjal-demokratyczna — 62 oraz narodowa partia chłopska — 38 mandatów.

Ogółem partie koalicji rządowej dysponowałyby w parlamencie 258 głosami.

Skład opozycji w parlamencie — jak przypuszczają — będzie następujący: ludowa partia demokratyczna na uzyska 65 miejsc, węgierska partia niepodległości — 57, niezależna partia demokratyczna — 19, partia radykalna — 6, ugrupowanie kobiet chrześcijańskich — 4, obywatelska partia demokratyczna — 3. Ogółem opozycja posiadać będzie 154 mandaty.

Zgodnie z konstytucją węgierską, nowy premier zostaje wysunięty przez najliczniejszą partię w parlamencie. Ponieważ partia komunistyczna zdobyła największą ilość mandatów, jakkolwiek nie posiada absolutnej większości, obserwatorzy przewidują, iż premierem rządu węgierskiego zostanie komunist.

BUDAPESZT, 3. 9. (PAP) — Wę-

gierska Agencja prasowa komunikuje, że rząd węgierski poda się do dymisji, lecz pełnię będzie swe obowiązki do czasu zanim parlament, który zbierze się 16 września, powoła nowy rząd. Minister sprawiedliwości, socjalista Istvan Ries i minister aprowizacji, członek partii drobnych rolników Janos Eross, niezależnie od tego podali się indywidualnie do dymisji a inni ministrowie socjalistyczni w wtorek nie urzędowali. Dziennik socjalistyczny „Vilagossag” doniósł, że

ministrowie socjalistyczni nie obejmą urzędowania, dopóki nie zapadnie decyzja w sprawie ministra Riesa, który zrezygnował ze swego stanowiska. Według tymczasowych ogólnych danych, opublikowanych we środę, w wyborach niedzielnych koalicja rządowa uzyskała w nowym parlamencie 269 mandatów i 6 partii opozycyjnych — 142 mandaty. Jak do nosi radio budapeszteńskie, w środę zbiera się komisja polityczna partii drobnych rolników.

Zeznania Polaków pomagają mi wysłać niemieckich zbrodniarzy na szubienicę

mówi amerykański prokurator z Norymbergi

WARSZAWA, 3. 9. (PAP). Edmund H. Schwenk, prokurator amerykański z Norymbergi, odleciał dziś do Berlina z lotniska warszawskiego. Jak wiadomo, prokurator Schwenk przebywał w naszym kraju dla zebrania materiałów dowodowych dla słynnej „sprawy nr. 8”, dotyczącej zbrodniczych praktyk Niemców w dziedzinie tzw. „umocnienia niemieckości”, w której popierać będzie oskarżenie.

Bezpośrednio przed odlotem prokurator Schwenk opowiedział przedstawicielowi Polskiej Agencji Prasowej o rezultatach swej pracy na terenie Polski.

„Oprócz stolicy Polski odwiedziłem również Łódź, Kraków i Katowice — mówi gość amerykański. — Zeznania świadków polskich mają dla prowadzonej przeze mnie

sprawy zasadnicze znaczenie i dlatego też starałem się odnaleźć w waszym kraju osoby, które były same przedmiotem tych zbrodni, o jakie są oskarżeni Niemcy w „sprawie nr. 8”. Chodziło mi więc przede wszystkim o ofiary przesiedłań, porwań dzieci, przymusowego zniemczenia oraz innych tego rodzaju zbrodni. Oczekiwania moje nie zostały zawiedzione i zeznania Polaków pomogą mi wysłać na szubienicę niemieckich zbrodniarzy”.

Prokurator Schwenk oświadczył dalej, że większość świadków polskich, z których zeznaniami zapoznał się podczas swego pobytu w naszym kraju, zostanie wezwana do Norymbergi. Będą oni świadczyć podczas procesu, który rozpocznie się już z końcem bieżącego miesiąca i potrwa od 4 do 6 miesięcy.

Chleb dla ludzi pracy

Uchwałą Rady Ministrów z dnia 23 maja b.r. rozszerzono zakres działania Funduszu Apropowizacyjnego, który obecnie przeprowadza oprócz zakupu zboża dla zaopatrzenia regulowanego ludności, oraz wojska również zakup i sprzedaż artykułów żywnościowych w celu utrzymania właściwego poziomu cen. Na podstawie tej uchwały Fundusz Apropowizacyjny może tworzyć własne punkty zakupu oraz delegatury wojewódzkie, powiatowe i rejonowe, nie ograniczając się do skupu zboża wyłącznie na siatce spółdzielczej. Przy skupie zboża Fundusz Apropowizacyjny posługuje się obecnie również systemem zakupów wolnorynkowych, związanych ze sprzedażą dla chłopów artykułów przemysłowych m. in. węgla, wyrobów włókienniczych, nawozów sztucznych itd.

Cel zakupów, przeprowadzonych w ten sposób przez Fundusz Apropowizacyjny — to zapewnienie ludzkiej pracy chleba w dostatecznej ilości i po godziwej cenie. Metody pracy Funduszu Apropowizacyjnego, zmierzające do zapewnienia mieszkańcom miast chleba, a chłopom dopływu do wsi dostatecznej ilości artykułów przemysłowych, przyniosły już pożądane wyniki, przy czym potwierdziło się, że istnieją w naszym kraju zaopasowane nawet w okresie przednowką, o jakich nie wiedział sektor spółdzielczy, któremu do niedawna powierzona była wyłącznie akcja skupu zboża. W ciągu miesięcy przednowkowych t. zn. w czerwcu i w lipcu Fundusz Apropowizacyjny zdołał bowiem zakupić 71.039 ton zboża i rozprzedać na wsi 40.000 ton węgla, 140 ton skóry, 10.000 ton cementu, pasz 1.018 ton oraz wyrobów włókienniczych na ogólną sumę 50 milionów złotych.

Od dnia 1 sierpnia podjęto nową akcję skupu zboża głównie w oparciu o akcję wiazaną wymiany towarowej między wsią a miastem. Już do dnia 20 sierpnia zdołano zakupić 36.709 ton zboża. Cyfry te dowodzą najlepiej, że rozszerzanie na przednowku w okresie spekulacyjnej zwyżki cen na zboże pogłoski o rzekomym braku zboża w kraju były bezpodstawne. Spekulacyjna akcja zwyżki cen na zboże, poniosła klęskę. Energiczna kontrakcja Funduszu Apropowizacyjnego zapewniła chleb po cenach godziwych ludziom pracy w najtrudniejszym okresie gospodarczym, bo w okresie przednowką.

Tegoroczne zbiory na ogół nie należą do najlepszych. Nie tylko w naszym kraju. Wiele państw w Europie stoi w obliczu groźnego kryzysu chlebowego.

Musimy własnymi siłami podnieść wydajność naszej gospodarki rolnej, ponieważ wiemy, że wiele jeszcze można zrobić w kierunku jakościowego i ilościowego wzrostu naszej produkcji rolnej. Wiemy również, że usprawnienie obrotu handlowego między wsią a miastem przyczyni się poważnie do zapewnienia chleba ludności miejskiej, towarów przemysłowych — chłopom. Już pierwsze miesiące usprawnionej przez Fundusz Apropowizacyjny wymiany towarowej między wsią a miastem dowiodły, że możemy powiększyć zabezpieczenie żywnościowe miast o wiele procent.

Jeśli zdarzyły się na rynku zbożowym zaburzenia, to przyczyny ich należało w znacznym stopniu szukać w niedostatecznym udziale spółdzielczości w wolno - handlowych obrotach zbożem. Skupowane przez spółdzielczość zboże przedostawało się do kupców prywatnych, którzy manipulowali nim wyłącznie z myślą o jak największych własnych zyskach. W ciągu roku ubiegłego około 50

(Ciąg dalszy na str. 2-ci)

Spotkanie zastępców ministrów Wielkiej Czwórki

LONDYN, 3. 9. (PAP). W Londynie podano oficjalnie do wiadomości iż zastępcy ministrów spraw zagranicznych czterech mocarstw mają spotkanie się w Londynie w dniu 6 października. Podczas spotkania będą przeprowadzone rozmowy wstępne przed konferencją listopadową Rady Ministrów w sprawie uzgodnienia metod rokowań przy ustaleniu pokoju dla Niemiec.

Obalenie rządu Mancheno w Ekwadorze

NOWY JORK, 3. 9. (PAP). Według ostatnich doniesień z Ekwadoru, rząd pułk. Mancheno został obalony. E. prezydent Ekwadoru dr. Vealaco Ibarra powrócił samolotem do Quito, w tany przez tłumy mieszkańców. W poszczególnych miejscowościach kraju trwają jeszcze walki.

Subwencje dla kapitalistów

PARYŻ, 3. 9. (PAP). Na ostatnim posiedzeniu rady ministrów rząd upoważnił Ramadiera do postawienia wniosku o votum zaufania w sprawie projektu rządowego dotyczącego subwencji dla przemysłu węglowego i hutniczego.

Demonstracyjna głódówka Gandhiego Krwawe zamieszki w Kalkucie

LONDYN, 3. 9. (PAP). Z New Delhi donoszą, że centralny komitet „akcji pokojowej” w Kalkucie, gdzie w ciągu wtorku w walkach między muzułmanami i Hindusami zabitych zostało 20 osób, wystąpił z apelem o uratowanie życia Gandhiego, któ-

ry przystąpił do demonstracyjnej głódówki w nadziei, że w ten sposób położy kres zamieszkom w Kalkucie. Apel podkreśla, że odpowiedzialność moralna za życie Gandhiego spoczywa całkowicie na obywatelach Kalkuty. Szpitale w Kalkucie są przepełnione rannymi. We wtorek znaleziono 412 rannych. Na ogół po rozpoznaneniu się wiadomości o głódówce Gandhiego, w Kalkucie nastąpiło pewne uspokojenie. Patrole policyjne nadal krążą po mieście. Rząd w Bengalu komunikuje, że 8 osób zostało zabitych i 25 odniosło rany, podczas akcji pacyfikacyjnej ze strony wojska i milicji, a 13 osób poniosło śmierć i 75 zostało rannych w bezustannych walkach pomiędzy muzułmanami i Hinduami, trwających przez cały wtorek. W Bombaju zginęło we wtorek 7 osób.

Przed strajkiem urzędników w Atenach

PARYŻ, 3. 9. (PAP). Jak donosi z Aten agencja „France Presse”, komitet wykonawczy, wyłoniony przez urzędników państwowych, zapowiada, że strajk urzędników nastąpi we czwartek mimo, iż rząd zarządził „mobilizację cywilną” urzędników. Komitet oświadcza w ogłoszonej proklamacji: „Wolimy umrzeć na ulicy niż w biurze”.

O pomocy Europie decyduje interes USA Przemówienie Trumana w Petropolis

NOWY JORK, 3. 9. (PAP). Przemawiając na konferencji międzyamerykańskiej w Petropolis (Brazylia) w dniu 2 września, prezydent Truman oświadczył, że „era powojenna przyniosła Stanom Zjednoczonym gorzkie rozczarowanie”. Stany Zjednoczone — jak mówił Truman — będą dążyć do pokoju z niemiecką wytrwałością niż dążyć do zwy-

cięstwa, ale amerykańska siła wojskowa będzie utrzymana.

Mówiąc o sprawach ekonomicznych, Truman oznajmił, że wielkie obszary przemysłowe pozostają w zależności od gospodarki Stanów Zjednoczonych, co jest zresztą — jak dodał Truman — „równie przykre dla Stanów Zjednoczonych jak i dla tych narodów”. Co się tyczy konferencji paryskiej w sprawie „planu Marshalla” Truman przyznał, że niewątpliwie w przyszłości z pomocą Europie Stany Zjednoczone mają swój interes, jak i zachodnia półkula w ogóle. Kłopoty Stanów Zjednoczonych są małe w porównaniu z walką o byt, jaką toczą narody Europy.

Z kolei Truman zajął się stosunkiem Stanów Zjednoczonych do ONZ i deklarując wierność Stanów Zjednoczonych dla tej organizacji, podkreślił, że przeżywa ona wciąż wielkie trudności. Zadaniem ONZ jest utrzymywać, a nie tworzyć pokój.

Wreszcie prezydent Truman rzucił pod adresem innych narodów Ameryki zapewnienie, że „Waszyngton pamięta o potrzebie wzmożonej współpracy gospodarczej w rodzinie narodów amerykańskich” i że Stany Zjednoczone będą interesowały się zagadnieniami ekonomicznymi półkuli zachodniej.

Krytyczna sytuacja żywnościowa w Anglii ...a dla Niemców zboże jest

LONDYN, 3. 9. (PAP). Na zebraniu Towarzystwa Naukowego w Dun-dee (Sztokholm) b. minister rolnictwa, konserwatysta pułk. Walter Elliot oświadczył, że sytuacja żywnościowa w Anglii nie wiele różni się od gośdu. Rolnictwo brytyjskie może wytworzyć zaledwie 30-40 proc. ludności. Zdaniem Elliota, w marcu roku przyszłego Anglia stanie wobec zagrożenia zupełnego braku jarzyn i owoców.

BERLIN, 3. 9. (PAP). Brytyjski zarząd wojskowy komunikuje, że Niemcy otrzymali w tym roku od

Wielkiej Brytanii zboża i maki w ilości 2.779 tys. ton na sumę 158.500 tys. dolarów. Tyle wydatkowała na ten cel Wielka Brytania, nie licząc innych artykułów żywnościowych, mimo swego kryzysu dolarowego. Ameryka pokryła wydatki drugiej połowy całkowitego importu rocznego, który wynosił łącznie 317 milionów dolarów. Suma powyższa nie zawiera importu żywności z różnych innych krajów europejskich, jak ryby z Danii i Norwegii których w ciągu sierpnia Niemcy otrzymali 7 tysięcy ton.

Ofensywa amerykańskiego kapitału

Francja pod "opieką" Anglosasów

(Dokończenie ze str. 1-ej)
 proc. zakupionych przez spółdzielnie rolniczo-handlowe ziemiołódów przedostało się do rąk prywatnych kupców. Ci w celach spekulacyjnych w okresie przednowką zboże ukrywali, stwarzając sztuczną pustkę na rynku zbożowym, aby podnieść ceny.

Obecnie dzięki akcji Funduszu Apropowizacyjnego można będzie uniknąć tego ujemnego zjawiska. Fundusz Apropowizacyjny zdołał już w znacznym stopniu wyeliminować z rynku zbożowego spekulanta i przyciągnąć uczciwe kupiectwo do wspólnej pracy z sobą w handlu zbożem. Fundusz Apropowizacyjny postawił sobie za zadanie zakupienie do końca br. 300 tys. ton zboża, co łącznie z zakupami na rynkach zagranicznych i z wpływami w rezerwie z racji podatku gruntowego zapewni krajowi dostateczną ilość chleba aż do następnych zbiorów. Wleś otrzyma w tegorocznym okresie jesienno-zimowym w zamian węgiel oraz wyroby tekstylne, których wartość przekroczy 2 miliardy złotych. Akcja ta, poza stroną gospodarczą posiada również swoje znaczenie polityczne. Uczy bowiem na realnych przykładach, że współpraca wsi z miastem przynosi obopólne korzyści i cementuje gospodarczą i społeczną jedność narodu. Przyczynia się do podniesienia gospodarczego wsi i zapewnia aprobowizację ludziom pracy.

K. M.

Forma, w jakiej Francja dopuszcza na została do konferencji w Londynie nie pozostawiała żadnych złudzeń co do roli jaką jej mocarstwa anglosaskie, a raczej główny bohater, Stany Zjednoczone, wyznaczyły. Przedstawiciele Francji przez cały czas konferencji zmuszeni byli przystępować się naradom nie mając możliwości wpłynięcia na ich przebieg. W końcu decyzje jakie zapadły w Londynie postawiły Francję w obliczu przykrej rzeczywistości, która daje się sformułować w kilku słowach. Odbudowa przemysłu niemieckiego zdecydowana przez mocarstwa anglosaskie, zagraża przede wszystkim suwerenności Francji, a co za tym idzie pokojowi Europy.

Dla opinii francuskiej ostatnie posunięcia rządów Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii w stosunku do Niemiec nie były niespodzianką. Postępowe koła społeczeństwa francuskiego z niepokojem śledzą plany ekspansjonistyczne rządu amerykańskiego, który stara się wciągnąć Francję w orbitę swych wpływów. Doktryna Trumana, oraz jej uzupeł-

nienie w formie „planu Marshalla” nie mają bowiem na celu stworzenie materialnych podstaw pokojowej odbudowy państw zniszczonych pożogą wojenną. Twórcami ich chodzi w pierwszym rzędzie o ekonomiczne podporządkowanie krajów europejskich kapitałowi amerykańskiemu, który w konsekwencji kierować będzie polityką europejską w myśl swych reakcyjnych zasad.

Francja zajmująca centralne stanowisko w planowanym przez anglosaskich reakcjonistów „bloku zachodnim” stała się jednym z pierwszych celów ataków kapitału amerykańskiego, który wykorzystując jej ciężką sytuację powojenną, ofiarował jej „pomoc” dolarową.

„Pomoc” owa ma swą ustaloną rolę. Wiąże ona dłużnika silnie z wierzycielem, gdyż dolary amerykańskie służą na opłacenie importu ze Stanów Zjednoczonych który przy równoczesnym zniesieniu ograniczeń celnych szeroka fala zalewa rynek państwa pożyczającego. Pożyczka taka używana na palące potrzeby bieżące nie służy na importowanie surowców i narzędzi niezbędnych do odbudowy samodzielnego przemysłu, hamuje ona jego rozwój i dyktuje kierunek, w jakim ma postępować.

Od chwili wyzwolenia Francja czterokrotnie zaciągała pożyczki w Stanach Zjednoczonych. Dwa miliardy 900 milionów dolarów, udzielonych w sumie Francji, włączyła ją w jarmazo amerykańskie i uzależniła od możnego opiekuna, który przeniknął w jej gospodarke, hamując rozbudowę przemysłu i oddając handel w ręce prywatne.

Plan rozbudowy przemysłu niemieckiego jeszcze raz ujawnia intencje Stanów Zjednoczonych wobec Francji, jeszcze raz w jaskrawym świetle przedstawia program monopolistów amerykańskich, którzy na wschodniej granicy „niepewnej” Francji chcą zbudować potęgę przemysłową (a w razie potrzeby i wojskową), stojącą na straży ich inter-

resów w Europie. Francja ma zrzec się węgla z Ruhry, ma zrezygnować z reparacji, tym samym musi też pogodzić się z myślą o zaprzestaniu odbudowy własnego przemysłu, który nie może się obyć bez węgla z Ruhry.

Tymczasem w Niemczech przy parciu kapitału amerykańskiego ma się rozbudować przemysł ciężki o party na dawnych tradycjach niemieckich; wielcy przemysłowcy niemieccy wespół z amerykańskimi sprzymierzeńcami mają czuwać nad

tym, by w razie potrzeby stały się bazą operacyjną, stojącą do ich usług w walce wielkiego kapitału z postępowymi siłami Europy.

Niebezpieczeństwo teraz jest już wyraźne, głośniejsze zapewnienia Anglosasów, że odbudowa przemysłu niemieckiego nie ma pierwszeństwa przed odbudową przemysłu państw alianckich, nikogo nie przekonują, zwłaszcza opinii francuskiej, w której pamięci utrwaliły się wyraźnie zgubne skutki haniebnej polityki monachijskiej.

Ostateczna aprobata statutu Algieru

dokonana przez Francuskie Zgromadzenie Narodowe

PARYŻ 3. 9. Francuskie Zgromadzenie Narodowe rozpatrzyło raz jeszcze projekt statutu Algieru, odesłany Izbie po przyjęciu go przez Radę Republiki. Zgromadzenie przyjęło dwie poprawki, wprowadzone przez Radę Republiki: jedną, ustalającą, że święta

muszajmskie uważane będą od chwili uchwalenia statutu za święta legalne, a drugą, uznającą język arabski za jeden z języków oficjalnych Unii Francuskiej.

Zmodyfikowany statut został przyjęty 325 głosami przeciwko 86.

Prezydent Truman w Rio de Janeiro

Owacje Brazylijczyków ...i portrety ze swastyką

RIO DE JANEIRO, 3. 9. Prezydent Truman i jego żona przybyła do Rio de Janeiro. Porządek utrzymywało wojsko brazylijskie w galowych mundurach.

Prezydent Truman siedział w otwartym samochodzie, opatrzonym ogniotrwałymi szybami. Zwyczajem amerykańskim sypano na przejeżdżających całe masy konfetti z okien drapaczy nieba.

W robotniczych dzielnicach miasta afisze, przedstawiające Trumana, zostały pokryte swastyką i podarte. Niektóre grupy ludności i część prasy uważają prezydenta USA za przedstawiciela faszyzmu.

Prezydent Truman uda się do Petropolis, gdzie wygłosi mowę na zamknięcie konferencji pan-amerykańskiej, a wieczorem weźmie udział w podpisaniu paktu międzyamerykańskiego.

W Rio de Janeiro mówi się o ewentualnym podpisaniu układów gospodarczych USA z Brazylią i o nowej pożyczce dolarowej dla Brazylii.

Eisenhower nie chce kandydować na prezydenta USA

SAINT PAUL 3. 9. Generał Eisenhower niechętnie udzielił odpowiedzi na pytania, dotyczące jego kandydatury na prezydenta Stanów Zjednoczonych. Eisenhower twierdzi, że nie ma ambicji politycznych i nie wyjawia mu się rzecz właściwą dla żołnierza

rostrzysanie tego rodzaju spraw: Generał Eisenhower oświadczył, że zostaje dyrektorem Uniwersytetu Columbia w Nowym Jorku. Jest to stanowisko, które mu najbardziej odpowiada, ponieważ nie ma tam miejsca na osobiste rozgrywki polityczne, nie godne żołnierza.

Pertraktacje handlowe anglo-jugosłowiańskie dobiegają końca

LONDYN, 3. 9. — Ze źródeł miarodajnych donoszą, iż anglo-jugosłowiańskie pertraktacje handlowe, rozpoczęte w Londynie przed 2 tygodniami, zakończą się prawdopo-

dobnie w przyszłym tygodniu. Ze strony jugosłowiańskiej układ ten podpisze minister handlu zagranicznego Popovic, który w tym celu przybędzie do Londynu.

List pisany nad brzegiem kaukaskiego potoku

(Korespondencja własna)

Komunikacja lotnicza w Związku Radzieckim bije wszelkie rekordy. Przekonała się o tym pewna grupa dziennikarzy, która jeszcze przed kilku dniami przylała się w słońcu Turkmeni i podziwiała wodne roboty przy budowie kanału Karakuskiego a obecnie w cieniu gór Kaukazu ogląda inną gigantyczną pracę, która ma ujarzmić górskie potoki, by oddały swoją energię na usługi człowieka.

Z lotniska w Tbilisi stolicy republiki Gruzińskiej, piękną szosą pojechaliśmy w kierunku miasta Suchum.

W drugim dniu wycieczki opuściliśmy Suchum. Droga prowadziła wzdłuż brzegów rzeki, nazywanej Wschodnią Humistą. Jesteśmy w górnym

wyrastają malownicze skały pokryte bukami, kasztanami i kwitnącymi krzewami. Za każdym zakretem drogi wznosi się wciąż wyżej i wyżej. Przepaść, którą płynie rzeka, staje się coraz bardziej bezdenne. Wznosimy się na wysoki płaskowyż, który przecinają 2 rzeki: Wschodnia i Zachodnia Humista. Gdzieś w dole łączą się one w jedną rzekę, by wspólnym korytem zlewać do Czarnego Morza. Ale tu na niebotycznym płaskowzgórzu płyną na różnych wysokościach.

Różnice poziomów obu rzek postanowili wykorzystać dla praktycznych celów radzieccy inżynierowie. Uczeń opracowali projekt a inżynierowie i robotnicy przystąpili do jego wykonania. Projekt polega na tym, że przez górę, która oddziela

tunel, po którym woda z Wschodniej Humisty przepływa na drugą stronę gór, by tam z wysokości 230 m. spaść w łożysko Zachodniej Humisty. Prąd spadającej wody zostanie przechwycony przez zbudowaną nad brzegiem Zachodniej Humisty hydrostację i przestoczony się w energię elektryczną.

Siedzę właśnie nad brzegiem rzeki kaukaskiej i zapomniałszy o cudach otaczającego mnie wokół krajobrazu skrzętnie notuję cyfry i fakty. Mój rozmówca to jeden z inżynierów, który kieruje tą pracą. Opowiada, że do najtrudniejszych przedsięwzięć przy wykonaniu budowy kanału — tunelu należało sprowadzenie w tę pozbawioną dotychczas dróg górską krainę, maszyn, konstrukcji metalowych, wagonetek, budulca itd. Któregoś dnia ciśnie górskich przesyłków przeważa gwar ludzkich głosów. To pierwsze robotce ekipy rozpoczęły budowę drogi, którą przed kilku godzinami przejechaliśmy w naszych samochodach.

Cyrk Nr 2
w Bydgoszczy
ul. Król. Jadwigi

Otwarcie
czwartek 4 września
Codziennie o godz. 19,45

w soboty 2 przedstawienia
o godz. 16,15 i 19,45

w niedzielę 3 przedstawienia
o godz. 12,00, 16,15 i 19,45

Jesteśmy oto po drugiej stronie tunelu. Wkrótce z otworu, w którym stoimy, runie w rozciągającą się pod naszymi nogami przepaść potężna fala. Woda wypływająca z tunelu przechwycona zostanie przez potężną rurę, która ją skieruje na turbiny. Woda uruchomi turbiny, a spełniwszy swoje zadanie spłynie w łożysko siostrzanej rzeki, by znów po kamieniach górskich dolin popłynąć swobodnie ku brzegom Czarnego Morza. Lecz przed tym odda człowiekowi tajemniczą energię elektryczną, która oświetli kapieliska i wsie nadmorskie i przy pomocy której zostanie zelektryfikowana kolej żelazna z Suchum do Tbilisi.

Coraz więcej rzek i potoków w Związku Radzieckim daje światło i energię ciepłą człowiekowi. Górskie potoki Kaukazu stanowią coraz częściej nie tylko składową część pięknego krajobrazu lecz również stają się pożytecznymi współpracownikami w jego trudzie nad budową oblicza kraju.

B. Brunica

Przed trzecim zjazdem przemysłowym Ziemi Odzyskanych Nowe perspektywy rozwoju Szczecina

Tegoroczny trzeci Zjazd Ziemi Odzyskanych odbędzie się w Szczecinie. Miasto to nie zostało wybrane przypadkowo. Po odzyskaniu przez Polskę Ziemi Zachodnich, zniszczonych zarówno działaniami wojennymi, jak i z premedytacją ogołoconych z wielu urządzeń i maszyn przez Niemców — stosunkowo najszybciej mógł podjąć normalną pracę teren, na którym odbyły się dwa pierwsze zjazdy, a więc okolice Wrocławia i Jeleniej Góry.

Obecnie, jako drugi etap prac, stoi przed nami problem znalezienia najlepszych form rowojowych dla północnych terenów Ziemi Odzyskanych. — Dawniej stanowiły one peryferie Niemiec i stąd niewielkie tylko miały one znaczenie dla całości gospodarczej Rzeszy. Obecnie owarci się przed nimi nowe perspektywy gospodarcze. Trzeci Zjazd w Szczecinie zostanie właśnie poświęcony zagadnieniu, przyszłości tych terenów, wobec nowych perspektyw gospodarczych jakie przed nimi stoją.

Przede wszystkim Szczecin ma ogromne znaczenie jako port.

Już w maju 1945 r. rozpoczęła się intensywna praca, dochodząca w roku 1946 do 500.000 ton przeładunku miesięcznie.

Jeśli się weźmie pod uwagę, że przeważnie ładunek składał się z drobnicy i że urządzenia przeładunkowe były niedostateczne, zdamy sobie sprawę jak olbrzymie możliwości posiada Szczecin, właśnie jako port przeładunkowy.

Plan trzyletni przewiduje zdolność przeładunku Szczecina na 6 milionów ton rocznie, w tym 3 miliony ton ładunków masowych (węgiel).

Zaplecze lokalne w Szczecinie jest szczególnie silnie rozwinięte, gdyż

dzięki temu, że Szczecin jest portem morskim, nurt rzeki w dolnym jej brzegu został pogłębiony do morskich głębokości i tym samym przemysł mógł korzystać z rzeki, jako drogi morskiej bezpośrednio przyległej do terenu zakładu. Tym się też tłumaczy powstanie na lewym brzegu Dolnej Odry — poniżej miasta i niekiedy nawet poza granicami właściwego portu szczecińskiego, szeregu obiektów przemysłowych.

Z większych zakładów przemysłowych wymienić należy: fabrykę benzyny syntetycznej w Policach, papiernię w Żydwinie, kombinat przemysłowy w Stożycynie, składający się z huty żelaza, koksowni, huty miedzi, cementowni, fabryki chemicznej nawozów sztucznych i kwasu siarczanego, dalej olejarnię, wamu-

townię i fabrykę konserw w Gołębiniu, zakłady konstrukcji żelaznych oraz dwie stocznie.

Na przestrzeni 30 km. w górę Odry pogłębiono ją do ośmiu metrów, aby umożliwić przemysłowi umiejscowienie się w tym rejonie. Tak powstały fabryki cementu w Czarnowie oraz fabryka sztucznego jedwabiu w Żydwinie.

Cały ten przemysł, tworzący lokalne zaplecze portu, odradza się obecnie i stopniowo będzie uruchamiany.

Wpływ uruchomienia tych wszystkich zakładów przemysłowych zaznaczy się w zwiększeniu transportu na porcie szczecińskim bądź jako przeładunek morski, bądź też śródlądowy.

Jeśli chodzi o zaplecze regionalne

— to dewastacja majątków i obiektów przemysłu rolnego dokonana przez wojnę, przedstawienie na gospodarstwo małe i średnio-rolną i związane z tym zagadnienie struktury gospodarczej, nie wypełniona jeszcze w 100 proc. akcja osadnicza — wszystko to zmienia zupełnie dotychczasowy charakter tych ziem, które wskutek tego nie mogą jeszcze brać żywej go udziału, jako eksporter w życiu portu szczecińskiego.

Tym niemniej równoległe ze zmianą struktury gospodarczej regionu winno iść przygotowanie portu do jego obsługi zgodnie z nowymi wymogami.

Zagraniczne zaplecze Szczecina — ma wielką przyszłość przed sobą, gdyż już teraz można objąć gospodarczo tranzytem obszary na południe do Czech i Austrii, na południowy — wschód do Węgier i nawet Bułgarii, na zachód do Szwajcarii. W przyszłości Szczecin przewidziany jest jako miejsce targów tranzytowych.

Jak widziany zatem wiele jest zagadnień, które zostaną poruszone na zbliżającym się Zjeździe w Szczecinie. Niewątpliwie i ten trzeci Zjazd Przemysłowej Ziemi Odzyskanych przyniesie równie pozytywne rezultaty, jak poprzednie zjazdy i Szczecin, będąc jednocześnie miejscem, które w naszym życiu gospodarczym zajmować powinien.

Oryginalne listy króla Leszczyńskiego w rozbitej taksówce na ulicy Sopotu

Tajemniczy pasażerowie i szofer zbiegli

Milicja Obywatelska w Sopocie odnalazła w sposób nieoczekiwany cenne pamiątki historyczne. Fakt ten należy przypisać katastrofie samochodowej, jakiejkolwiek taksówki na ulicy Generała Uścińskiego.

Przeżeni wypadkiem pasażerowie zbiegli wraz z szoferem, zostawiając

w aucie teczkę z oryginalnymi listami króla Stanisława Leszczyńskiego oraz współczesny portret króla Stanisława Augusta.

Znalezione przedmioty oddano do dyspozycji kustosa Muzeum Gdańskiego. Dochodzenie nad pochodzeniem znalezionych pamiątek trwa.

Komisja Specjalna działa

W związku z wykonywaniem ustawy z dnia 2 czerwca br. o zwalczaniu drożyzny i nadmiernych zysków w obrocie handlowym organy Komisji Specjalnej do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym w powiązaniu z Powiatowymi Społecznymi Komisjami Kontroli Cen przeprowadzili w miesiącu lipcu na terenie całego kraju 902 akcje kontrolne przy udziale 11.661 osób. Objęte punkty kontrolne przystąpiło 22.425 punktów sprzedaży i ogółem zdano 7.677 protokołów karnych.

Z dni krwi i chwaty Obrona wybrzeża morskiego we wrześniu 1939 r.

Grupa Lądowa Obrony Wybrzeża Morskiego w roku 1939 dowodził ppłk. Stanisław Dąbek, szefem sztabu do 10-go września był śp. ppłk. Sołdkowski, a od 10. IX mjr. dypl. Józef Szerwiński.

Płk Dąbek stał na czele 12-tu batalionów strzelców z których 7 było słabo uzbrojonych i liczebnie nie kompletnych. Już w czasie działań sformowany został baon koszynerów w składzie 2 kompanii z obecnym ministrem Kazimierzem Rusinkiem na czele. Prócz tego: dywizjon artylerii lekkiej, morski dywizjon artylerii przeciwlotn. i batalion saperów oraz oddział krakusów. Siły niemieckie wielokrotnie przewyższały siły polskie, a przewaga artylerii była drugocząca, bowiem polski dywizjon artylerii miał przeciw sobie ok. 15-tu dywizjonów artylerii niemieckiej. Świetna obrona jednostek polskich sprawiła, że na osobisty rozkaz Hitlera

niemcy zmuszeni byli sięgnąć do datkowo kilka pułków bawarskich.

Główne natarcie nieprzyjaciela zostało początkowo skierowane na Kołczyznę, aby manewrem oskrzydającym odciąć polskie oddziały znajdujące się w rejonie Gdyni i doprowadzić do połączenia się z oddziałami gdańskimi. Manewr ten udał się Niemcom już 3-go września. Po kilku dniach zaciekłych walk pierścien niemiecki wokół walczących oddziałów polskich zacisnęła się coraz bardziej, a 5 i 6 września dochodzi do walk w bezpośrednim przedpolu Wejherowa, Koleczkowa i Szamudu. Niemordowany ppłk. Dąbek organizuje w nocy z 7. na 8. IX, cztery większe wypadki z zadaniem rozpoznania sił nieprzyjacielskich i zdecydowania o sposobie ich wycofania.

W dniach 7. i 8. IX, sytuacja na od cinku i Morskiego Pułku Strzelców gdańskich szło główne natarcie nieprzyjaciela pogłębia się w znaczącym stopniu. Wielokrotnie silniejszy npl. czy ni znaczne postępy, ponosząc jednak przy tym bardzo poważne straty. Na linii Redr-Ciechocino rozgorzał zacięty i ci. i bój. Artyleria niemiecka ziele huraganowym ogniem. Poeci pomimo dużych strat walczą zacięcie wśród walących się domów, wstród zwalisk w dymie i żarze ognia, trwając nieustępliwie na swych posterunkach. Na szeregu innych odcinkach — zmuszeni jesteśmy wycofać się. Dzień 11. i 12. IX, zaznacza się zaciętymi walkami w rejonie Łęczyska, Rogolewa i Rumi-Zagórze. Tutaj weszli po raz pierwszy w bój gdyńscy koszynerzy. Ogólne jednak położenie na froncie uległo dalszemu pogorszeniu. Oddziały polskie w rejonie Rumi i Orłowa cofają się w nocy z 12. na 13. IX, na Kępę Oksywską która staje się obojętną redutą na okres dłuższy.

Z wycofaniem się grupy ppłk. Dąbka na Kępę, Gdynia zostanie zajęta 14. IX, bez walki przez Niemców. Z zajęciem i zatrzymaniem przez Niemców Kazimierza i Dębowej Góry, potęguje się z dnia na dzień napór niemiecki. Pierścien wraży zacisnęła się coraz bardziej... Kosakowie broni się zjadacie, raz po raz odpierając ataki Niemców.

Dnia 18. września i w nocy z 18 na 19 — podejmuje Dąbek ostatnie rozpracowanie próby przeciwdziałania w kierunku na Kolonie, Obłuzę, Paget i t. z. Młyn Kejna. Nieprzyjaciel zostaje odrzucony. Dzień 19. IX, rozpoczyna się pod znakiem ciężkich i bez nadziei walk. Ustępują resztki oddziałów polskich. Ustupując krok za krokiem zostają przyparte do do morza i po wyczerpaniu amunicji, po o-

Nowa metoda leczenia gruźlicy płuc W Polsce około 100 tys. ludzi umiera co rok na gruźlicę

W szpitalu Sw. Ducha w Warszawie stosowana jest przez ordynatora dra Lucjana Dobrowolskiego odma brzuszna leczenie gruźlicy płuc, nie nadającej się do zastosowania leczenia odną zwykłą. U szeregu pacjentów z obustronną czynną gruźlicą płuc (w stanach nawet wysokiej gorączki) kuracja odną brzuszną daje nieoczekiwane rezultaty. Chorzy szybko przestają gorączkować i następuje poprawa.

Nową metodę leczenia gruźlicy płuc odną brzuszna będzie referował m. in. dr. Dobrowolski na „Zjeździe przeciwgruźliczym” w drugiej połowie września we Wrocławiu.

Zastosowanie nowej metody odną brzuszna będzie miało doniosłe znaczenie dla zwalczania gruźlicy.

Według opinii dra Beegga, kierownika Izby Zdrowia w misji UNRRA, który interesował się stanem zagruźliczenia Polski, wynika, że około miliona ludzi choruje na gruźlicę płuc, czym 0,25 miliona niu techniki rentgenowskiej dokładne rozpoznanie tej choroby nie przedstawi obecnie żadnych trudności.

Około 100 tys. ludzi umiera rocznie na gruźlicę. Dzięki udoskonaleniu tej choroby nie przedstawia obecnie żadnych trudności.

Według zdania lekarzy specjalistów chorób płucnych, mimo ostatnich nowocześniejszych wynalazków i stosowaniu streptomycyny (dającej rezultaty przy niektórych po-

staciach gruźlicy) — zasadniczą metodą leczenia gruźlicy płuc jest jeszcze wciąż metoda uciskowa, tj. metoda odmy opłucnowej. Odpowiednie jej zastosowanie we właściwym czasie daje 100 proc. zaleceń i możliwej powrota chorego do normalnego życia. 3/4 przypadków chorych na gruźlicę płuc ze względu na zrosty, nie nadające się do przecięcia, u niemożliwiają zastosowanie odmy opłucnowej, zaś stosowanie odmy brzusznej rozwiązuje tę trudność przy leczeniu gruźlicy metodą stosowaną odmy we wszystkich przypadkach gruźlicy płuc.

Str. 3

Seryjna budowa samolotu „Żak-1”

Lotnicze Warsztaty Doświadczalne budują na zamówienie Ministerstwa Komunikacji serię — 10 szt. samolotu sportowego „Żak - 1”. Wykonano dotychczas szkielety kadłubów, konstrukcje skrzydeł oraz wiekszość okuć. Seria „Żaków” zostanie ukończona w ciągu najbliższych dwóch miesięcy. Również LWD budują obecnie prototyp samolotu, będący odmianą „Żaka-1” — „Żak-2”. Odmianę tę nie wiele różni się od „Żaka-1”.

Podwyżka płac pracowników PKP.

Min. Komunikacji opracowało obecnie plan podwyżki pensji pracowników kolejowych. Podwyżka ma nastąpić w formie dodatków wyrównawczych, który będzie wynosił około 35 proc. dotychczasowych poborów. W ten sposób zarobki pracowników PKP zostaną wyrównane z pensjami pracowników innych instytucji państwowych.

Traktory, hamulce i części maszyn rolniczych produkuje „Ursus”

Zakłady „Ursus” przygotowują dla szeregu partii traktorów do oddania rolnictwu. W bieżącym miesiącu opuści 10 traktorów t. zw. remontowanych oraz 7 całkowicie wyprodukowanych przez Zakłady, 13 dalszych traktorów znajduje się w montażu. Drugim, obok traktorów, rodzajem produkcji na którą nastawia się „Ursus” są zawory hamulcowe Westinghousa, przewidziane dla przemysłu taboru kolejowego. „Ursus” podniósł ostatnio tę produkcję do 60 szt. ha-

Nowiny z kraju

❖ Z WEJHEROWA wyruszył pochód-pielgrzymka do Piaśnicy, gdzie pogrzebano 12 tysięcy Polaków, zamordowanych przez Niemców w okresie od 1939 do 1943 roku. Pomordowanych pogrzebano w 35 pomorach. W tej pielgrzymce do miejsca meki ludzkiej wzięło udział ponad 10 tysięcy osób.

❖ W GDYNI przebywa obecnie załoga transatlantyku polskiego „Batory”, który powrócił niedawno do kraju z ostatnim swoim rejsu do Ameryki. Marynarze z „Batorego” — członkowie koła PPR, zorganizowali w USA akcję propagandową. Dzięki popularności, jakie zdobyła załoga polskiego statku wśród Polonii Amerykańskiej, zorganizowane przez nią odczyty o Polsce cieszą się tam wielką frekwencją.

❖ DO DZIEDZIC przybył transport 400 repatriantów polskich z Lauf, w amerykańskiej strefie okupacyjnej w Niemczech.

❖ DO BIAŁEGOSTOKU nadszedł transport 503 repatriantów ze Związku Radzieckiego. Wśród przybyłych są b. jeńcy wojenni, pochodzący z terenu Pomorza, Poznańskiego i Śląska, którzy zostali przemocą załączeni do wojska niemieckiego. Po zapoznaniu w żywności i odzież repatrianci udali się do domów. Przed odjazdem wysłali oni depesze dziecięcy, premiera Cyrankiewicza i wiceministra Wolskiego.

❖ Z GDANSKA wyruszyły w teren wojewódzka morskiego trzy kompletnie wyposażone wozy dentystyczne. Są to tak zw. „latające gabinety dentystyczne”, zorganizowane przez Wydział Zdrowia i Wojewódzki Zarząd Związku Samopomocy Chłopskiej. Wozy te docierają do najbardziej odległych wsi, pozbawionych pomocy dentystycznej.

❖ W KATOWICACH goslowiła wychowawca studentów Jędrzejowska, którzy spędzili wakacje w Łądku-Zdroju, a w zakończeniu dwu tygodniowej wycieczki po kraju przybyli na Śląsk. Zwiedzili oni szereg kopalni i hut, żywno interesując się pracą i osiągnięciami socjalnymi polskiego robotnika.

❖ RUDA. Na konferencji przedstawicieli Zjednoczenia Węglowego i Zw. Zawodowego Górników zapadła jednomyślna uchwała, deklarująca przystąpienie w ramach układu, podpisanego przez przedstawicieli górnictwa i przemysłu włókienniczego do współzawodnictwa pracy w celu umasowienia rywalizacji między kopalniami.

❖ WE WROCŁAWIU odbyło się uroczyste otwarcie Muzeum Wojska Polskiego. Aktu otwarcia dokonał gen. broni Popławski. Wrocławski oddział Muzeum W. P. ma na celu zobowiązanie odwiecznych zmagania Śląska z żywiołem niemieckim.

❖ CHORZÓW. W ramach polsko-austriackiej umowy węglowej Związek Zawodowy Górników w Chorzwie otrzymał dwa transporty butów dla rozdziału ich między robotników.

❖ W POZNANIU zorganizowano konferencję, w której wzięli udział przedstawiciele Ministerstwa Skarbu, Izby Skarbowej, Rad Narodowych, partii politycznych, związków zawodowych. Obywatelskich Komisji Podatkowych oraz lustratorów społeczni. Celem konferencji było na wiazanie ściślejszej współpracy pomiędzy administracją skarbową a społeczeństwem.

Olbryzi maszt antenowy Radiostacji Toruńskiej odbudowany

DZIEŃ TORUNIA

Uruchomienie Rozgłośni nastąpi w drugiej połowie października

W tych dniach zakończono montaż wspianego masztu radiostacji toruńskiej wysokości 78 m. Montaż ten wykonano w rekordowym czasie, bo w ciągu zaledwie czterech tygodni. Jak nas informuje kierownik budowy radiostacji inż. Grzesiak, duże były trudności przy gromadzeniu materiału w potrzebnych do budowy masztu. Dotkliwie zwłaszcza odczuwano brak porcelanowych izolatorów. Tu jednak pospieszyła z pomocą fabryka porcelany w Chodzieży, która wyprodukowała potrzebne izolatory i dostarczyła je do Torunia.

Maszt umocowano na dwunastu linach, umocnionych w sześciu betonowych fundamentach. Przy montażu pracowało czterech mechaników w. J. Porzewski, J. Łudziński, J. Gołaszewski i P. Karoczewski. Jak opowiada ob. Łudziński, samo wchodzenie na szczyt masztu było bardzo męczące. Musiało się nieraz 2 lub 3 razy w drodze odpocząć. Przy pracach montażowych używaliśmy specjalnych pasów do przytrzymywania, aby mieć wolne ręce i nie stracić równowagi, gdyż podczas wiatru maszt dość silnie się chwieje. Z biegiem czasu jednak, tak przyzwyczajai-

liśmy się do wdrapywania na maszt, że nie robiło to na nas żadnego wrażenia. Często — mówi Łudziński — dłuższy czas obserwowałem z wierzchołka masztu dobrze widoczny przy pogodnym dniu Ciechocinek, Chełmża i Kowalewo.

Inżynierowie Grzesiak i Wąsiak opowiadają, tymczasem niektóre szczegóły z przebiegu prac przy budowie masztu antenowego. Dowiadujemy się od nich, że obliczenia statystyczne zostały opracowane przez prof. Hempla, a wykonane przez statystyka konstruktora inż. Jana Brode.

Inżynier Wąsiak i technik budowlany Jabłczyński opowiadają nam również historię radiostacji toruńskiej od chwili rozpoczęcia wojny. Trzeciego września 1939 r. tuż przed wkroczeniem Niemców, najważniejsze części w aparaturze zostały zniszczone przez personel polski, pozostał jedynie gmach radiostacji i gmach antenowy. Niemcy po zajęciu Torunia przystąpili natychmiast do jej uruchomienia. Uzupełnili zniszczone części, sprowadzili lampy i nadawali audycje o charakterze propagandowym na fal 261 m. Poza tym ra-

diostacja toruńska miała za zadanie przeskazywać w odbiorze audycji z Londynu. Wycofując się z Torunia, Niemcy zniszczyli zupełnie gmach radiostacji i maszt antenowy. Zdawało się, że ani jedna część z urządzeń nie ocalała. Tymczasem już w pierwszych godzinach usuwania gruzów natrafiono na szereg wartościowych i niezniszczonych instrumentów. W następnych dniach odkopano części prostownicze, maszyny żarzenia i urządzenia chłodnicze. Trudno jest po prostu uwierzyć, że 80 proc. obecnych urządzeń radiostacji toruńskiej wydobyczo z gruzów, a tylko 20 proc. części zakupiono i sprowadzono z zagranicy. Pod gruzami radiostacji znalaziono również jedną lampę wartości ponad 100 tys. zł.

Nie możemy w 100 proc. twierdzić, — mówi inż. Grzesiak — czy lampa ta jest zupełnie dobra, okaże się to przy pracach technicznych, w chwili uruchamiania radiostacji.

Czy uruchomienie radiostacji w Toruniu przyczyni się do polepszenia odbioru audycji przez głośniki mieszkaniowe — zapytujemy inż. Wąsiaka?

Oczywiście, odbiór głośnikowy znacznie się polepszy. Obecnie niektóre radiowizyjny zbyt oddalone od siebie, bo nie posiadającej nawet 1 KW mocy w antenie Rozgłośnia Bydgoskiej, nie mogą odbierać programu naszej stacji, odbierając program warszawski, często z dużymi zniekształceniami, co w konsekwencji wpływa na zły odbiór przez głośniki. Ten stan rzeczy zmieni się radykalnie z chwilą, gdy zacznie pracować silna 24 KW stacja toruńska. Polepszy się wtedy nie tylko jakość, ale i siła odbioru. Zdajemy sobie sprawę,

że duży napływ zgłoszeń na głośniki radiowe, jaki w ostatnich dniach notujemy, ma właśnie ścisły związek z odbudową radiostacji toruńskiej.

Kiedy więc nastąpi ostatecznie otwarcie radiostacji? — pytamy inż. Grzesiaka. Uśmiecha się tylko tajemniczo. Trudno jest ustalić dokładny termin, w każdym razie gdzieś przy końcu października br.

Przerwywamy rozmowę, gdyż jeden z techników wspina się na maszt, aby na jego szczycie umocować flagę państwową. Ekipa „kroniki filmowej” z Łodzi, dokonuje zdjęć. Wszyscy obserwują wspinającego się coraz wyżej człowieka. Jeszcze moment a już będzie na samym szczycie. Spoglądamy bez przerwy w górę. Flaga państwowa powiewa już tam, gdzie powiewała przez tyle lat w wolnej Ojczyźnie. Rozpoczyna się oficjalna część uroczystości. Inicjator odbudowy radiostacji toruńskiej był dyr. Rozgłośnia Pomorskiej T. Kański wygłasza krótkie przemówienie do zebranych licznie pracowników Polskiego Radia i techników, podkreślając ich wysiłek w dziele odbudowy radiostacji.

Wśród obecnych widzimy: dyr. Okr. Rozgłośnia Pomorskiej St. Leszczyńskiego, prez. m. Torunia Dobrowolskiego, dyr. produkc. „Filmu Polskiego” Turbowicza, dyr. Rezlera, dyr. Zabłockiego, przedstawicieli F-my „Jan Broda” która wykonywała prace przy montażu masztu antenowego oraz przedstawicieli prasy pomorskiej.

Po wciągnięciu flagi na maszt, obecni zwiędli nowo wybudowany piękny gmach radiostacji toruńskiej, podziwiając aparaturę i urządzenia wewnętrzne. Mik.

Kosztów półtora miliona złotych uruchomiono nową szkołę w Toruniu

Dzięki wysiłkom toruńskich władz miejskich a w szczególności Wydziału Oświaty i Kultury uruchomiono w Toruniu i oddano do użytku nowo-urządzone gmach szkolny przy ul. Targowej. Obiekt ten składa się z 14 izb lekcyjnych i 10 izb pomocniczych, przeznaczonych na pomieszczenie dla nauczycieli, kancelarie, kuchnię, jadalnię itd.

Budynek został odremontowany i przystosowany do potrzeb dziatwy szkolnej kosztem około półtora miliona złotych. W dniu 3 września r. b. w nowym gmachu szkolnym znajduje się pomieszczenie 600 chłopców. — Nowa szkoła rozwiąże całkowicie palącą dotychczas kwestię szkoleniową na Jakubskim Przedmieściu.

Remont olbrzymiego gmachu dokonano przeprowadzić w krótkim stosunkowo czasie (od 10 czerwca do 1 września r. b.) świadczą o wielkim zrozumieniu i docenianiu potrzeb szkolnictwa powszechnego nie tylko wśród czynników kompetentnych ale i wśród szerokiego grona pracowników i robotników, którzy powołani im obowiązki wykonują należycie i uczciwie.

W pierwszej połowie października r. b. oddany zostanie do użytku drugi budynek szkolny na przedmieściu Stawki. W gmachu tym uruchomionych będzie na razie 7 izb. Sprawa wykończenia dalszych 7-miu izb zależy będzie od możliwości finansowych Zarządu Miejskiego. Budynek ten po całkowitym wykończeniu stanie się najnowocześniejszym obiektem nie tylko w Toruniu ale na całym Pomorzu. Zbudowany jest on z żelbetonu i żelbetonu, przy czym posiadać będzie praktyczne i nowoczesne urządzenia.

Wspomnieć wypada również o uruchomieniu z nowym rokiem szkolnym przedszkola dla 80-ciu dzieci na Jakubskim Przedmieściu. Placówka

ta znalazła pomieszczenie w przebudowanym na ten cel budynku mieszkalnym. Nowe przedszkole obsłuży dzielnice Mokrego i Jakubskiego. — Kierownictwo spoczywać będzie w rękach doświadczonej przedszkolanki.

55 tys. klientów w ciągu miesiąca obsłużył P.D.T. w Bydgoszczy

Otwarty przed miesiącem Powszechny Dom Towarowy w Bydgoszczy cieszy się stale niezwykle dużą frekwencją kupujących. Poza najbardziej atrakcyjnym działem włókienniczym, odwiedzanym codziennie przez tysiące osób, ostatnio znacznie wzrosła ilość kupujących w innych działach, zwłaszcza w dziale spożywczym, który jakością i ceną towarów konkuruje z rynkiem prywatnym. Jako przykład może służyć cena pieczywa i masła, która jest niższa od ustalonej przez Komisję Cennikową. Największą atrakcją w tym dziale jest czekolada, której 100 gr. kosztuje w PDT 150 zł, zaś na wolnym rynku 230 zł.

W ciągu mies. sierpnia bydgostki Powszechny Dom Towarowy obsłużył ponad 55 tysięcy klientów, osiągając obrót około 25 milionów zł, z tego w dziale włókienniczym — 16 mil. zł, w spożywczym — 3 mil. zł. Powyższe cyfry najwymowniej świadczą o potrzebie istnienia tej placówki.

Jak nas informuje dyrektor Oddziału PCH w Bydgoszczy, ob. Mariański, kierownictwo PDT przygotowuje się w obecnej chwili do rzucenia większej partii wysokogatunkowych welen i kamgarbów na sezon

jesienny. Dla uczącej się młodzieży przygotowuje się bogaty asortyment artykułów piśmiennych, po cenach od 10—15% tańszych od rynkowych. Nadszedł również duży transport na czyn aluminiowych, wyrobów kamionkowych, szkła, fajansu, porcelany, proszku do prania i innych artykułów gospodarstwa domowego.

Już dziś należy stwierdzić, iż po miesięcznej działalności Powszechny Dom Towarowy w Bydgoszczy spełnił swoje zadanie. Obserwuje się znaczną obniżkę cen na artykuły włókiennicze i przemysłowe na wolnym rynku. Spodziewany jest dalszy spadek cen.

Poza Domem Towarowym w Bydgoszczy i otwartym przed kilku dniami w Grudziądzu, PCH jeszcze w mies. wrześniu uruchomi Powszech-

ny Dom Towarowy w Toruniu, następnie w Inowrocławiu i Włocławku. W dalszym etapie zamierzeń PCH jest otwarcie Domów Towarowych w miastach powiatowych naszego województwa. W pierwszej kolejności przewidziane są Chojnice i Świecie.

Na marginesie należy podkreślić niezwykle sprawną działalność organizacyjną Państw. Centrali Handlowej w Bydgoszczy, która pod tym względem wysunęła się na czoło oddziałów PCH w Polsce.

W dniach 5 i 6 września br. odbędzie się w Bydgoszczy ogólnopolski zjazd dyrektorów Oddziałów PCH, na którym m. in. omówione zostaną osiągnięcia Państw. Centrali Handlowej na terenie województwa, jako wzorowej placówki w kraju.

Wspólne zebranie PPS i PPR w fabryce Wodomierzy i Gazomierzy w Toruniu

Przed kilku dniami w stołowce Fabryki Wodomierzy i Gazomierzy w Toruniu odbyło się zebranie PPS i PPR z udziałem przewodniczącego PPS tow. Dobrowolskiego, przedstawiciela TUR tow. Stapka i dyrektora Fabryki tow. Huebnera Jerzego.

Zebrań zajął sekretarz koła PPR tow. Grzywacki, powołując na przewodniczącego zebrania tow. Klawczyńskiego Jana z PPS.

Następnie udzielono głosu prof. Stapkowi. Mówca przedstawił osiągnięcia TUR na polu oświaty oraz zapoznał z zamierzeniami na przyszłość.

Z kolei przemawiali — sekretarz PPR tow. Grzywacki, z PPS — tow. Małkiewicz oraz przewodniczący Komitetu Grodzkiego tow. Dobrowolski, który w krótkim a treściwym przemówieniu zorientował zebranych o właściwym celu planu Marshalla.

Jako ostatni zabrał głos dyrektor fabryki tow. inż. Jerzy Huebner, który zaproponował wspólne zebranie PPR i PPS. Propozycja ta została przyjęta przez zebranych burzą oklasków.

Zebrań zakończono uchwaleniem rezolucji, zobowiązującej aktywnie obu robotniczych partii do ścisłej współpracy.

Wąbrzeźno CUKIER NA PRZYDZIAŁ KARTKOWY

Na podstawie zarządzenia Urzędu Wojewódzkiego Pomorskiego, Referat Apropowizacyjny Starostwa Powiatowego w Wąbrzeźnie polecił punktom rozdzielczym na terenie powiatu wąbrzeskiego wydać posiadaczom kart żywnościowych z miesiąca września br. cukier w cenie 15 zł. za kg. a mianowicie: kat. I kupon nr. 11 po 0,5 kg., kat. II kupon nr. 11 po 0,4 kg., kat. IR, kupon nr. 11 po 0,25 kg.; kat. M. kupon nr. 16 po 0,25 kg. i kat. C kupon nr. 15 po 0,25 kg. — Rozliczenie z rozproszonych cukru należy przedłożyć w mieszkowym Referacie Apropowizacyjnym (barak obok Starostwa Powiatowego) do dnia 15 bm. (P)

Egzaminy pisemne i ustne na UMK

Rektorat UMK podał do wiadomości, że kandydaci na pierwszy rok studiów w roku akademickim 1947/48 zdają egzamin pisemny pod kontrolą przewodniczącego komisji lub jego zastępcy i wyznaczonych przez nich członków komisji.

Na każdy egzamin pisemny przeznaczona jest 3 godziny, bez wliczenia czasu użytego na poddyktowanie tematów i wybór tematów przez kandydatów. Czas, przeznaczony na wybór tematu, określi przewodniczący komisji.

Zdającym nie wolno przynosić ze sobą papieru na egzamin, ani pomocy naukowej, z wyjątkiem przyborów rysunkowych i tablic logarytmicznych. Jeżeli kandydat korzysta podczas egzaminu z cudzej pomocy lub pomaga innym, przewodniczący komisji go skreśli z listy zdających.

Na podstawie wyników egzaminu pisemnego komisja ustala, kto został dopuszczony do egzaminu ustnego. Kandydat, który otrzymał ocenę niedostateczną choćby z jednego egzaminu pisemnego, nie może być dopuszczony do egzaminu ustnego. Egzamin ustny, obejmujący naukę o Polsce i świecie współczesnym odbywa się wobec wszystkich członków komisji.

Kandydat, składający egzamin wpłacając opłatę egzaminową w wysokości 400 zł, o ile składają egzamin nie więcej jak z dwóch przedmiotów; w kwocie zaś 500 zł, o ile zdają egzamin z trzech lub więcej przedmiotów.

Ponadto wszyscy kandydaci (nawet zwolnieni od egzaminu), wpłacają opłaty manipulacyjne w wysokości 150 zł. (S)

* Czwartki literackie. Referat Kultury i Sztuki nawiązał kontakt z prezesem ZZLP, prof. dr. Górskim w sprawie wznowienia w Toruniu „Czwartków Literackich”. Prof. Górski przyrzekł, że czwartki literackie wznowione będą w pierwszych dniach nowego roku szkolnego.

* Subwencje dla muzeum. Ministerstwo Kultury i Sztuki przyznało Muzeum w Toruniu 180.000 zł., tytułem subwencji. Sumę tę przeznaczono na urządzenie sal wystawowych działu artystycznego, na remont pomieszczeń muzealnych oraz na wydatki związane z potrzebami działu etnograficznego.

* Tow. Prehistoryczne rozpoczęło swą działalność. Z inicjatywy profesorów Uniwersytetu M. K. zorganizowano w Toruniu Oddział Polskiego Towarzystwa Prehistorycznego. Na czele oddziału stanął prof. dr. Kazimierz Hartleb. Oddział liczy już 30 członków.

Celem Towarzystwa jest popieranie badań nad przedziejami Polski, szerzenie zrozumienia i zamiłowania do archeologii prehistorycznej oraz współdziałania z władzami konserwatorskimi w zakresie zabytków przedhistorycznych. Działalność towarzystwa już się rozpoczęła.

* Repatrianci w Toruniu. Powiatowy Oddział PUR-u osiedlił w mieście sierpniu na gospodarstwach polniemieckich w Toruniu 4 rodziny, liczące w sumie 16 osób. Rodzinom tym przydzielono także nieruchomości.

Poza tym przybyło do Torunia 108 repatriantów: z Anglii 50, z Niemiec 40, z Afryki 1, z Danii 1, z Francji 1, z Belgii 1, z Druskiennik 1, z Włoch 2, z Wilna 5, z Grodna 5 i z ZSRR 1.

Przybyłom wydano ogółem 3.275 śniadań 2.986 obiadów, 2.684 śniadań i 883 kg. chleba. Zapobóg pieniężnych wydano na sumę 14.900 zł.

* Więcej urodzin niż zgonów. W urzędzie stanu cywilnego w Toruniu zanotowano w miesiącu sierpniu br. 155 urodzin, w tym 85 chłopców, i 70 dziewcząt. W tym samym czasie zmarły 93 osoby, w tym 15 dzieci do lat trzech. Ślubów zawarto 98. Ze statystyki wynika, że liczba zgonów spadła w ostatnich miesiącach o 50 proc. Obniżyła się również znacznie liczba zgonów dzieci.

* P.C.K. w trosce o biednych i bezdomnych. Oddz. Polskiego Czerwonego Krzyża w Toruniu wydał w miesiącu sierpniu br. 2.278 obiadów, w tym 1.480 dla dzieci. Prócz tego 138 dzieci otrzymało codziennie śniadania. Zapomóg pieniężnych wypłacono na sumę 3.440 zł., w odziew zapatrzone 16 osób a pomocy lekarskiej udzielono 707 osobom.

* Wobec zbliżającego się obecnie procesu osławionego gauleiera Forstera, na którego w pierwszym rzędzie spada odpowiedzialność za ohydne zbrodnie na narodzie polskim, społeczeństwo nasze winno zareagować przede wszystkim pamięcią o pomordowanych ofiarach hitlerowskiego terroru.

Komitet Opieki nad Grobami Bojowników o Wolność zajmuje się grobami ofiar. Zadania które stoją przed Komitetem mogą być rozwiązane tylko przy współdziałaniu całego społeczeństwa, do którego Komitet zwraca się z prośbą o poparcie akcji, która ma również objąć opiekę nad grobami żołnierzy sojuszniczej Armii Radzieckiej.

Jako najbliższe zadanie postawił sobie Komitet ogrodzenie grobów męskich Polaków zamordowanych w tzw. „Szmalcówce”.

Skromne pomniki ustawione staraniem Polskiego Związku Zachodniego wskazują miejsca, gdzie spoczywają pomordowani.

Dotąd jednak miejsca te nie są ogrodzone. Zwracamy się wobec tego do znającego z ofiarności społeczeństwa Torunia i okolic z gorącą prośbą o poparcie tego zamierzenia.

Ofiary na ten cel należy wpłacać do Banku Związku Spółek Zarobkowych Oddział w Toruniu ul. Szeroka 14 na konto Komitetu Opieki nad Grobami Bojowników o Wolność, oraz w Redakcjach: „Głos Pomorza” ul. Św. Katarzyny 4, „Ilustrowanego Kuriera Polskiego” ul. Żeglarska 27, „Trybuny Pomorskiej” ul. Szeroka 33, oraz „Ziemi Pomorskiej” ul. Chełmińska nr. 12.

Mechanika WŁOCŁAWSKA

CZWARTEK
4
września

Kalend. rzym.-kat. — Rozalii.
Kalendarzyk słowiański — Rości-
slawy.
Wschód słońca — 4.57; zachód —
13.20.
Lekarz dyżurny: Dr. Lewandow-
ski, 3 Maja 12.
Apteka dyżurna do dnia 6 bm.
właśnie przy Pl. Dąbrowskiego.
Milicja Obywatelska — tel. 10-59
i 11-62.
Straż Pożarna — tel. 12-34.
Karetka Pogotowia PCK — tel.
15.41, Przedmiejska 1.

REJESTRACJA KART ODZIEŻO- WYCH

Rejestracja kart odzieżowych dla
pracowników zakładów pracy, włą-
czonych do RCA, winna być prze-
prowadzona przez sieć rozdzielczą
RCA, a nie przez sieć powszechną.
Dotyczy to również rejestracji za
miesiące lipiec, sierpień i wrzesień
roku bieżącego.
W tym celu zakłady pracy, otrzy-
mujące karty RCA i zarejestrowane
w rozdzielni „Ogniwo”, odebrać mu-
szą odcinki rejestracyjne w Grodz-
kim Referacie Aprobacji przy ul.
Kościuszki 12, w pokoju nr. 3. Od-
bioru należy dokonać w nieprzekra-
czalnym terminie do dnia 13 bm.

KWARTALNA NARADA GOSPO- DARCZA

W dniu 30 ub. m. odbyła się kwar-
talna narada gospodarcza wszyst-
kich kierowników spółdzielni znaj-
dujących się w mieście i powiecie
włocławskim. Na zebranie to przy-
było 26 przedstawicieli spółdzielni.
Na zebraniu omówiono sprawy
gospodarcze należytego organi-
zowania Dnia Spółdzielczości oraz
zapoznania się bliżej ze wszystkimi
ostatnimi zarządzeniami i okólnika-
mi władz spółdzielczych. (Jur)

„SŁUBY CYWILNE” I „KOPCIUSZEK” W TEATRZE

Od wczoraj bawi we Włocławku
zespół artystów warszawskich, któ-
rzy wystawiają rewię pod tytułem
„Słuby cywilne”. Program obejmuje
20 obrazów. Początek przedstawie-
nia o godzinie 20-ej. Ponadto dziś
oraz jutro odbędzie się o godz. 16-ej
przedstawienie dla dzieci „Kopci-
szek”. Zespół artystów warszaw-
skich bawi w naszym mieście od 3
do 5 bm. włącznie. (dw)

POLOWANIE NA DZIKI

W okolicy Brzezia oraz Kowala
pojawiły się dziki, które wyrządza-
ją ogromne szkody na polach war-
zywnych. Aby unicestwić tych
szkodników w najbliższym czasie
myśliwi naszego miasta urządzają
polowanie. W tym celu rozpoczęto już
wstępne prace, zdążające do wyty-
czenia obszaru polowania, zwerbowa-
nia naganiaczy itp. (Jur)

WALNE ZEBRANIE HODOWCÓW KONI

Dnia 3 bñ. w lokalu Samopomocy
Chłopskiej odbyło się walne zebra-
nie hodowców koni. Zebraniu prze-
wodniczył prezes Związku Samope-
mocy Chłopskiej ob. Kubski. W ze-
braniu uczestniczył także przedsta-
wiciel Wojewódzkiego Związku Ho-
dowców Koni ob. Piechocki.
Stowarzyszenie to stanowi jedną
kolejną jednostkę w ramach
statutowych i w ramach dzia-
łalności Związku Samopomocy
Chłopskiej.
Podczas zebrania omówiono zos-
tały sprawy organizacyjne licencje
ogierów, ubezpieczenie koni, skła-
dek członkowskich i najbliższej
działalności w terenie. (Jur)

14 bm. loty pokazowe oraz popisy lotnicze nad Włocławkiem

W ubiegły poniedziałek odbyło się
zebranie zarządu Ligi Lotniczej, na
którym omówiono między innymi
sprawę dalszej propagandy lotnic-
stwa wśród społeczeństwa naszego
miasta. Na posiedzeniu tym ustalo-
no termin drugiego z kolei dnia lo-
tów dla publiczności na dzień 14 bm.
Tym razem impreza będzie prze-
prowadzona na szerszą skalę, przy-
czym przewidywane jest przybycie
kilku samolotów, w tym jednego do

lotów pokazowych akrobacji po-
wietrznej.
Wstęp na lotnisko będzie wynosił
10 zł. dla młodzieży i 20 złotych
dla starszych. Wobec znacznej odle-
głości lotniska od miasta zostanie u-
ruchomiona komunikacja autobusowa
Państwowej Komunikacji Samo-
chodowej, które będą kursować w
stałych odstępach czasu.
W związku z faktem nieprze-
stęgnięcia przepisów i przekraczania wy-
znaczonych linii przez publiczność
granice lotniska zostaną nie tylko
oznaczone chorągiewkami, ale będą
strzeżone przez liczne posterunki
wojskowe i milicyjne. Pod wzglę-
dem technicznym zagadnienia te zo-
staną opracowane szczegółowo przez
kilku lotników, którzy przebywają
stałe na terenie naszego miasta. —
Wzięli oni udział w ostatnio odby-
tym zebraniu, żywo interesując się
możliwościami rozwoju propagandy
lotnictwa we Włocławku.
Oprócz lotów samolotowych odbę-
dą się w tym samym dniu pokazy

modeli szybowcowych, wykonanych
w naszym mieście. Pokazy te będą
połączone z zawodami modeli. W
przeddzień „Dnia Lotnictwa” w sa-
li Towarzystwa Wioślarskiego odbę-
dzie się zabawa, organizowana przez
włocławski oddział Ligi Lotniczej.
Część dochodu z imprez lotniczych
zostanie przeznaczona na odbudowę
Warszawy. (dw)

**Włocławek spłaca podatek
gruntowy**
Według ostatnich sprawozdań sta-
tystycznych miasto Włocławek po-
siadało zaległości w podatku grun-
towym za rok 1946 na sumę 983.362
złotych. Do dnia 1 września br. spła-
cono 605.551 zł oraz odpisano 213.889
złotych. Pozostała do spłacenia su-
ma 163.922 zł. Zaległości za rok 1947
wynosiły 873.010 zł, z czego spłacono
282.632 zł oraz odpisano 84.912 zł
wobec czego pozostało do spłacenia
505.466 zł. Ogółem miasto zalega je-
szcze w podatku gruntowym na stu-
mę 669.388 zł. (Jur)

Gmina w której przeważają kobiety

Na terenie gminy Wieniec, która
zamieszkuje 3.525 mieszkańców,
przeważają kobiety, których jest
1.904, podczas gdy mężczyzn jest za-
ledwie 1.621. Według wieku w gmi-
nie zamieszkuje 369 dzieci do lat 3,
415 — do 6 lat, młodzieży do lat 16
— 621, ludności dorosłej do 60 lat —
1.860 i starców czy staruszek ponad
60 lat — 260 osób.
Według zawodów ludność dzieli się
na rolników, których jest 3.114, ro-
botników — 273, kupców — 6, rze-
mieślników — 38, pracowników u-
mysłowych — 35 i inne zawody —
1 osoba.
Dodać należy, że na terenie gminy
nie ma ani jednej osoby, poszukują-
cej pracy. Wszyscy mieszkańcy są
zatrudnieni. (Jur)

Zakończenie kolonii letnich

Przed kilku dniami w świetlicy
fabryki celulozy odbyła się uroczy-
stość zakończenia kolonii, zorganizo-
wanych przy tej fabryce dla dzieci
robotników. Kolonie znajdowały się
przy ulicy Bocznej 2 oraz w gma-
chu Papierni nr. 2 przy ulicy To-
warzystwa Przyjaciół Muzyki we
Włocławku. Zadaniem Towarzystwa
będzie opieka nad rozwojem szko-
ły muzycznej oraz krzewienie wle-
dzy i zamiłowania do muzyki na te-
renie naszego miasta.
Inicjatywę tę należało powitać z
znaniem, gdyż dotychczas w mieście
naszym odczuwaliśmy dotkliwy
brak tego rodzaju szkoły. Włocła-
wek, będący miastem, na terenie któ-
rego przebywa tak znaczna liczba
młodzieży, będzie mógł dać jej moż-
ność kształcenia się w dziedzinie
muzyki. (dw)

Szkoła muzyczna we Włocławku

Realizacja uruchomienia szkoły
muzycznej we Włocławku weszła w
ostatnią fazę przygotowań. W tym
celu przed kilku dniami odbyło się
zebranie Obywatelskiego Komitetu
Organizacyjnego, na którym omó-
wiono szereg spraw, związanych z
zagadnieniami natury technicznej.
Na zebraniu tym wyłoniono Komit-
et Organizacyjny, w skład którego
weszli: mec. Kuligowski, sędzia
Stańczak, prof. Niwiński, referent
Kultury i Sztuki Arentowicz oraz
naczelnik Mroziński. Zadaniem Kom-
itetu będzie opracowanie statutu

Towarzystwa Przyjaciół Muzyki we
Włocławku. Zadaniem Towarzystwa
będzie opieka nad rozwojem szko-
ły muzycznej oraz krzewienie wle-
dzy i zamiłowania do muzyki na te-
renie naszego miasta.
Inicjatywę tę należało powitać z
znaniem, gdyż dotychczas w mieście
naszym odczuwaliśmy dotkliwy
brak tego rodzaju szkoły. Włocła-
wek, będący miastem, na terenie któ-
rego przebywa tak znaczna liczba
młodzieży, będzie mógł dać jej moż-
ność kształcenia się w dziedzinie
muzyki. (dw)

Z życia Ochotniczej Straży Pożarnej

W niedzielę dnia 31 ub. m. odbyło
się walne zgromadzenie Ochotniczej
Straży Pożarnej we Włocławku. —
Przewodniczył zebraniu senior stra-
żacki ob. Wincenty Maszewski.
Sprawozdanie z działalności zar-
ządu za okres dwumiesięczny, tj.
od chwili reaktywizacji straży, zło-
żył prezes zarządu ob. Makowski. Po
wysłuchaniu sprawozdania na wnio-
sek zarządu postanowiono dokoopto-
wać do zarządu ob. ob. adwokata
Józefa Brajczewskiego, Stanisława
Gutkowskiego, dr. Kazimierza Le-

wandowskiego i inspektora Kazimie-
rza Micińskiego.
Na zakończenie zebrania wybrano
jako kandydata na naczelnika straży
ob. Tadeusza Postolskiego.
Następnego dnia odbyło się ze-
branie zarządu straży, na którym
podzielono mandaty w sposób nastę-
pujący: wiceprezes ob. Wacław Gu-
zowski, sekretarz — adwokat Józef
Brajczewski, skarbnik — Stefan
Kwiatliński i gospodarz Stanisław
Gutkowski.
Zebraniu przewodniczył prezes
zarządu ob. Makowski. (Jur)

Plan jesiennych zasiewów

Swego czasu podawaliśmy, że po-
szczególne gminy powiatu włocław-
skiego opracowały plan jesiennych
zasiewów na swych terenach, kładąc
nacisk na zwiększenie ilości obsi-
wów pszenicą. Na ogólną liczbę 19
gmin miejskich i wiejskich w powie-
cie plany takie przygotowało i nade-
ślało już 14 gmin. Według tych wy-
kazów — obsianych żytem zostanie
23.865 ha, pszenicą 4.306 ha, jęczmie-
niem 1.503 ha, kończyzną 1.524 ha
i lucerną 409 ha. Największą ilość
pszenicy wysieje gmina Piaski (900
ha). Ta sama gmina wysieje również
najwięcej żyta (4.000 ha). Są jednak
gminy, które posiadają glebę, nadsza-
jącą się jedynie na żyto i dlatego
ilość pszenicy nie może być zwięk-
szona. Do takich gmin należy gmi-
na Dobiegniewo, która wysieje żyta
na 1.012 ha, a pszenicy tylko na 18
ha oraz gmina Łęg — żyta 484 ha
i pszenicy 11 ha. Największą ilość

jęczmienia wysieje gmina Smitów-
ce (1.100 ha). Ta sama gmina wysieje
najwięcej kończyzny (400 ha). Co do
lucerny — największą jej ilość wy-
kazuje gmina Piaski (200 ha).
Ilość ziemi obsianej pszenicą w
stosunku do ilości obsianej żytem
będzie stanowić w przybliżeniu 18
procent. (Jur)

ADRESACI ZGŁOSZĄ SIĘ PO ODBIÓR PACZEK

Pod adresem Wichrzyckiego Wac-
ława i Sujko Wiktora, mieszkańców
Włocławka, nadeszły przesyłki za-
graniczne do Włocławskiego Oddzia-
łu Polskiego Czerwonego Krzyża, ul.
Przedmiejska 1.
Ponieważ bliższy adres jest niedo-
kładny, PCK za naszym pośrednic-
twem prosi wymienionych o stawie-
nie się w tut. Oddziale po odbiór
wspomnianych paczek. (Jur)

Po koncercie Korff-Kaweckiej

Koncert znanej śpiewaczki Opery
Poznańskiej i Polskiego Radia Korff-
Kaweckiej zgromadził znaczną ilość
publiczności. Ci, którzy nie przyszl,
mogą naprawdę żałować, bo był to
wielki, stojący na wysokim pozio-
mie.
Na uwagę zasługiwał przede
wszystkim dobrze przemyślany do-
bror programu. Nie dostrzeżliśmy tu
znizania poziomu dla uzyskania ta-

nych efektów, posiadających krótko-
trwałą wartość. Głos Korff-Kawe-
ckiej oczarował po prostu publicz-
ność włocławską.
Nie można pominąć milczeniem wy-
stępu małej Tereni Kaweckiej, któ-
ra popisywała się miłymi, ładnymi
tańcami. Wyczuć rytmu muzyce-
nego i ekspresję w tańcu zwracały
uwagę widzów.
Osobnych kilka słów poświęcić
należy prof. Wojciechowskiemu, któ-
ry przez swój subtelny akompania-
met dał nam kilka głębokich prze-
żyć muzycznych, wykonywując Po-
loneza A-dur Szopena oraz własny
interesujący w tematyce utwór lek-
ki. Głębia ujęcia i oddania myśli
szopenowskiej odbiegła od szablonu
i zabarwiła się blaskiem zrozumie-
nia intencji twórcy.
Całość wieczoru dała słuchaczom
dużo przeżyć artystycznych. Na bis
Korff-Kawecka odpiewała „Walca
Warszawy”. Dzięki jej wykonaniu
po raz pierwszy usłyszeliśmy we
Włocławku, jak powinien być wyko-
nany ten miły, bezpretensjonalny i
pełen wyrazu walczyk. (dw)

Ustalenie ekonomicznych stref w pow. włocławskim

Ostatnio Powiatowa Komisja Po-
datku Gruntowego podzieliła po-
wiat włocławski na trzy strefy ekono-
miczne oraz zróżniczkowała wed-
ług tych stref normę podstawowej
przychodowości z 1 ha gruntów ziem-
niaczano-żytnych.
Na skutek powyższej uchwały do
strefy pierwszej o przychodowości
13 q z 1 ha należeć będą gminy:
Falborz, Piaski, Smitowice i Wieniec;
do strefy drugiej o przychodowości
11 q z 1 ha gminy: Chodecz, Kowal,
Kłóbka, Lubień, Przedecz, Pysk-
wo i miasta: Brześć Kujawski, Cho-

POWSTAJE SPÓŁKA WODNA

Rolnicy wsi Skibice, gm. Smitów-
ce, noszą się z zamiarem organizo-
wania spółki wodnej celem odwo-
dnienia gruntów na przestrzeni do
130 ha.
Władze melioracyjne podjęły już
kroki wstępne celem wdrożenia, po-
stępowania technicznego. (Jur)

W związku z mającym się odbyć
Zjazdem Przemysłowym w Szczecinie
dnia 7 września r. b.
„Gazeta Kujawska” wyda
Numer Specjalny
poświęcony Przemysłowi Polskiemu

Numer ten zawierać będzie prócz aktualnego
materiału redakcyjnego, bogaty dział
ilustrowany i reklamowy

Zlecenia ogłoszeniowe do tego numeru
przyjmuje dział ogłoszeń „Gazety Kujawskiej”
Włocławek, ul. Brzeska 4 do dnia 5 września r. b.

Partyzant (Kielce) - MSS (Pomorze) 5:2 (2:0) Trybuna Czytelników

W ostatnim dniu zapowiedziany mecz piłkarski o mistrzostwo MSS Polski między kieleckim „Partyzantem” i pomorską reprezentacją MSS niewiele zgromadził wczoraj publiczności.

A szkoda. Milicjanci z Kielc zaprezentowali się dobrze, a na wyróżnienie zasługiwali u nich linia ataku z Iwańskim na czele.

Do przerwy „Partyzant” prowadził 2:0. Po zmianie pół gospodarzom udało się wyrównać, jednak duże minuty należały do gości, którzy kolejne zdobyli jeszcze trzy bramki, ustalając wynik na swą korzyść 5:2.

Bramki dla „Partyzanta” zdobyli:

Jung 1, Machel 1, Iwański 2 i Kwinta 1.
Dla MSS-u Wójcicki i Wesołowski 1.
Sędziował dobrze ob. Przybysz z Bydgoszczy.
Dziś o godz. 17.30, również na Stadionie Miejskim w Bydgoszczy.

Dzień Sportu Robotniczego na Stadionie Miejskim w Bydgoszczy

Zarząd Okręgu ZRSS w Bydgoszczy organizuje w niedzielę 7 bm. na Stadionie Miejskim „Dzień Sportu Robotniczego”.

W ramach programu całodziennego odbędą się przed południem zawody piłkarskie juniorów RKS „Wicher” (Sołec Kuj.) i KKS „Brda” będącymi to finał o mistrzostwo i nagrodę przechodnią OKZZ, zawody piłkarskie seniorów w ZKS „Teletechnik” i RKS „Elektra” o mistrzostwo OKZZ. Siatkówka męska z udziałem Poczтового KS, ZKS „Drukarz”, KKS „Brda”, RKS „Wicher”, ZKS „Teletechnik” i RKS „Elektra”, oraz siatkówka żeńska z udziałem ZKS „Drukarz”, Poczтового KS i KKS „Brda”.

W godzinach popołudniowych odbędą się finały B-klasy Pom. OZPN RKS „Wicher” i II „Brda” decydujące zawody o mistrzostwo B-klasy.

dionie Miejskim w Bydgoszczy spotkają się BKS „Polonia” z kieleckim „Partyzantem”. Niewątpliwie zawody dzisiejsze należą do ciekawych, zwłaszcza z uwagi na odniesione wczoraj wysokie zwycięstwo gości z Kielc. (D)

wejcie do klasy A Pomorza, po czym odbędzie się najbardziej atrakcyjne spotkanie piłkarskie pomiędzy mistrzem Okręgu ZRSS i mistrzem DOKP, „Brda”, a reprezentacją m. Inowrocławia, składającą się z ZWM wej „Cuiavii” i OMTUR-owej „Goplanii”.

W tym samym czasie stoczą się walki pićciarskie KS ZWM „Zryw” (Bydgoszcz) i KKS „Brda” ciekawe zawody bokserskie.

Poza tym zaplanicy „Zrywu” stoczą pięć walk zapamiętych. Dźwigacze ciężarów, z mistrzami Tyńieckim i Maichrzakiem na czele, demonstrować będą sztuk podnoszenia ciężarów.

W lekkiej atletyce wystąpi miejscowe drużyny „Brda”, „Elektra”, „Sygnał”, oraz reprezentacja Inowrocławia, demonstrując sztafetę olimpijską. (D)

Dziś mecz bokserski DOW II — ZWM (Zryw)

Dziś dnia 4 bm. w sali ZWM przy ul. Marcinkowskiego w Bydgoszczy o godz. 19 odbędzie się ciekawe zawody bokserskie między reprezentacją DOW II, a reprezentacją ZWM (Zryw).

Wojskowi starannie przygotowują się do mistrzostw bokserskich W. P. z wzięli już w Toruniu drużyny Budowlanych. Dzisiejszy mecz będzie sprawdzianem formy zawodników DOW II.

Sportowcy Pomorza na odbudowę Warszawy

W ramach akcji wrzesniowej całego społeczeństwa na rzecz Funduszu Odbudowy Warszawy bierze udział również patriotyczny i ofiarny sport pomorski.

W Bydgoszczy i w miastach wydzielonych organizuj Pom. Okręgowe Związki Sportowe w porozumieniu z Miejskimi Urzędami WF i PW atrakcyjne imprezy sportowe, z których dochód przeznacza się na rzecz Odbudowy Warszawy.

Na terenie całego województwa planują Pow. Urzędy WF i PW szereg imprez propagandowych i zawodów sportowe.

Sport pomorski z oży Niewmiertelnej Warszawie choć w cieniu dąg za bohaterstwo Obrony i Powstania. (D)

W sobotę godz. 20 w Hali ul. Dwie nickiego Mecz bokserski Pomorze - Wybrzeże

na. 15.20 Audycja dla dzieci. 15.50 Nasze zdrowiska. 15.55 Audycja Związków Straży Pożarnych. 16.00 Dziennik południowy. 16.18 Zapowiedź programu do godz. 19-ej. 16.20 Pieśni Hugo Wolffa w wyk. Janiny Hubertowej. 16.35 Audycja dla chorych. 16.50 Pogadanka sportowa. 17.00 Koncert dla przewodników w światła pracy. 17.45 Audycja dla młodzieży „Legenda o legendzie” — słuchowisko słowno-muzyczne w opr. Jerzego Młodziejewskiego. 18.10 18.10 Przegląd prasy pomorskiej. 18.20 Koncert zyczeń. 18.58 Zapowiedź progr. dalszego. 19.00 Koncert symfoniczny w wyk. orkiestry P. R. pod dyr. W. Rowickiego. 20.05 Audycja literacka „Premiera „Halki” w Warszawie w r. 1858”. 20.20 Muzyka ludowa. 20.57 Audycja dnia jutrzejszego, sygnał czasu. 21.00 Dziennik wieczorny. 21.30 Muzyka. 21.40 Lekkie utwory fortepianowe w wyk. Henryka Kaserkiego. 21.55 Kwadrans prozy. 22.10 Wiadomości sportowe. 22.15 Audycja rozrywkowa. 23.00 Ostatnie wiad. dzien. radiowego. 23.10 Program na jutro. 23.20 Muzyka taneczna. 23.55 Wiadomości ostatniej chwili — Hymn.

Co na to Zarząd Nieruchomości Pomieckich i Opuszczonej w Bydgoszczy!

Widząc, że wielu czytelników zwraca się do Redakcji ze wszystkimi swoimi żalami, proszę o umieszczenie mojego listu, gdyż mam nadzieję, że odpowiednie czynniki zainteresują się wówczas sprawą, która aczkolwiek drobna, ma zasadnicze znaczenie, gdyż podobne wypadki zdarzają się dość często.

Jestem lokatorem domu przy ulicy Sowińskiego 32 w Bydgoszczy. Dom ten jest administrowany przez Miejski Zarząd Nieruchomości Pomieckich i Opuszczonej.

Otóż jeden z współlokatorów zaczął na początku roku 1945 pralnie, przeznaczoną do wspólnego użytku i nie tylko nie pozwolił nikomu korzystać z niej, ale trzymając tam żywy inwentarz, zniszczył ją kompletnie, a ponadto „wyszabrował” kocioł.

Przed półtora rokiem, lokator ów zdecydował się wreszcie opuścić nieprawnie zajęta ubikację i pod naciskiem współmieszkańców domu „wrócił skradziony kocioł. Lecz pralnia jest zdemolowana. Zniszczony piec, powybitane okna. Nikt z lokatorów oczywiście nie chce wydać pieniędzy na naprawę, a dotychczasowy użytkownik mimo, że powinien w myśl obowiązujących przepisów oddać lokal w takim stanie, w jakim go zastał, ani myśli zreperować uszkodzone przez siebie urządzenia.

Zwracaliśmy się w ciągu półtora roku kilkakrotnie do Zarządu Nieruchomości w Bydgoszczy o spowodowanie wyremontowania tego lokalu, jednak interwencje te nie odniosły najmniejszego skutku. A tymczasem nadchodzi zima. W pozbawionej ochrony pralni niezabezpieczone rury wodociągowe mogą popękać. Szkody i straty będą coraz większe.

Czy nie ma sposobu zmuszenia tego, kto zniszczył ubikację przeznaczoną do wspólnego użytku wszystkich lokatorów, aby pokrył z własnej kieszeni koszt naprawy? Czy cenne dobro publiczne, jakim jest choćby tylko część nieruchomości mieszkalnej ma się marnować?

O kontrolę biletów zniżkowych do kin

W ubiegłą sobotę bywalcy kinowi byli świadkami niemiłego zajścia, jakie miało miejsce przy kasie kina „Pomorzanin” w Bydgoszczy. Otóż kasjerka sprzedająca bilety na balkon i łożę, po sprzedaniu 18 osobom biletów ulgowych (na ostatni seans) odmówiła dalszej sprzedaży twierdząc, że kontyngent biletów ulgowych został już wyczerpany. Jak wyjaśnił kontroler kina, na balkonie wyznaczono 93 miejsca na bilety zniżkowe. Kasjerka mimo to odmawiała dalszej sprzedaży. Sprawdzony kierownik kina po skontrolowaniu kasy, przyznał, że nie wszystkie bilety zniżkowe zostały wydane. Na ogólną ilość 50 biletów (wg twierdzenia kierownika kina) sprzedano jedynie 36), pozostałe 14 kasjerka mu siała jeszcze sprzedać.

Podobne postępowanie w przyszłości nie powinno być tolerowane. Dla czego kasjerka samowolnie odmawia sprzedaży biletów zniżkowych? Czy mamy tu do czynienia ze swoistego rodzaju spekulacją? Dlaczego istnieje taka rozbieżność między twierdzeniem kontrolera i kierownika kina co do ilości biletów przeznaczonych dla świata pracy po cenach zniżonych? Spodziewać się należy, że niesumienne kasjerka zostanie przykładowo ukarana.

I jeszcze jedna uwaga. Czy nie byłoby właściwe, aby miejscowa dykcja kin ogłosiła w prasie wykaz miejsc przeznaczonych dla Związków Zawodowych, jak to uczyniła np. Dykcja Katowicka. Kupujący mieliby w ten sposób ułatwioną kontrolę, czy rzeczywiście wszystkie bilety zostały sprzedane przy kasie, a nie zachowane dla znajomych kasjerki wzgl. na spekulację.

Jeden z wielu.

Prof. dr Kridl w Toruniu

25 sierpnia br. bawił przejazdem w Toruniu znany krytyk literacki i profesor literatury polskiej, dr Manfred Kridl. Prof. Kridl wyklada obecnie historię literatury słowiańskiej na uniwersytecie w Northampton w Ameryce. Wykorzystał on pierwszą możliwość, aby przyjechać do kraju i zapoznać się z życiem powojennym.

Zapytany o ogólne wrażenie prof. Kridl stwierdził iż rzeczywistość okazała się o wiele lepszą, niż wyobrażenia o niej. Wszędzie widać ruch i życie, ludzie nabierają wyglądu do-

statniego i zdrowego, koleje funkcjonują sprawnie.

Po zwiedzeniu uniwersytetu prof. Kridl udał się razem ze swą małżonką (piastującą w Northampton funkcję kierownika biblioteki), do Biblioteki Uniwersyteckiej, gdzie interesował się organizacją i rozwojem tej placówki naukowej.

Po jednodniowym pobycie w Toruniu prof. Kridl wyjechał w dalszą podróż. Po ukończeniu jej ma odplynąć z powrotem do Ameryki, żeby — po uregulowaniu swych spraw za oceanem — powrócić na stałe do kraju. (S)

SPRZEDAM maszynę do pisania. Włocławek, ul. Karnkowskiego 16a m. 1.

SPÓŁDZIELNIA SPOŻYWCÓW „POCZTOWIEC”, ul. 20 Stycznia, Włocławek, zaangażuje od zaraz kierownika Spółdzielni fachowca. 509

WIELKI jarmark kwartalny ze sprzedażą wszelkiego inwentarza żywego odbędzie się dnia 15 września 1947 r. w Osiecinach, pow. Nieszawa. 516

FABRYKA „ALFA” Bydgoszcz, Garbary 3 zakupuje stale wszelkie ilości srebra (złom, monety, wyroby). 927

KOLMANA JURKA z Piastowa poszukuje matka Jadwiga. Ehlen 54 via Kassel 7, Grosshessen USA Zone. 937

POMOCNICA DOMOWA potrzebna od zaraz. Zgłoszenia Bydgoszcz ul. Markwarta 9/3.

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartę ewakuacyjną nr 1987. Słucki Bronisław — Przechlewo, pow. Człuchów. 934

UNIEWAŻNIAM zagubione dowód osobisty, repatriacyjny, kartę motocyklową, zaświadczenie na motorower ze Starostwa, zaświadczenie przewozu przez Urząd Celny, zaświadczenie RKU Toruń, legitymację jeńca wojennego z 1939 r. Tadeusz Rozwadowski — Piwnice, gmina Dębowałaka, pow. Wąbrzeźno. 936

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną wydaną przez R. K. U. Włocławek, Pańka Eugeniusz, zam. wieś Powalkowice, gm. Osiecin. 515

UNIEWAŻNIAM zgubioną koncesję kominiarską na nazwisko Józef Krzeczowski, zam. w Osiecinach, wydaną przez starostwo nieszawskie. 511

UNIEWAŻNIAM zgubiony dowód tożsamości konia. Kapturski Julian, zam. Gołębin, gm. Piaski, pow. Włocławek. 512

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną wydaną przez R. K. U. Konin. Marian Malcer, zam. w Koninie. 513

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną, kartę żywnościową I kat. pr. na mies. wrzesień. Falkenberg Edward, Włocławek, ul. Dziecińska 39a. 503

Chłopców do sprzedaży gazet poszukuje
Administracja „Trybuna Pomorskiej”
Bydgoszcz, Al. 1 Maja 17

RAJOC
PIĄTEK 5 WRZESNIA
6.00 Sygnał czasu, pieśni poranna. 6.05 Gimnastyka poranna. 6.15 Dziennik poranny 6.30 Muzyka. 6.50 Program na dzień bieżący — Bdg. 6.57 Sygnał czasu. 7.00 Muzyka. 7.55 Informacje ogólnopolskie. 8.05 Skrzynka PKC. 8.15 Koncert poranny z płyt — Bdg. 8.40 Wiadomości miejscowe i ogłoszenia — Bdg. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z wieży Mariackiej. 12.04 Zapowiedź programu do godz. 16-ej. 12.06 Wiadomości południowe. 12.10 Pieśni ludowe w wyk. zespołu wokalnego PR pod dyr. J. Kończakowskiego. 12.25 Audycja dla wsi. 12.35 Muzyka polska — wykonawca: Zofia Żukowska-fortepian. 13.00 „Z mikrofonem po kraju” — Refleksje powakacyjne — opracował Tadeusz Bąblewski. 13.10 Muzyka obiadowa. Mała Orkiestra P. R., Jadwiga Widryńska-Imielowa. 14.00 Wiad. z Pomorza. 14.10 Muzyka dla wszystkich — płyty. 15.00 Muzyka tanecz-